

T.C.
SAGLIK BAKANLIĞI

Refik Saydam Hifzissihha Merkezi
Başkanlığı

Zehir Araştırmaları Müdürlüğü
Zehir Danışma Merkezi

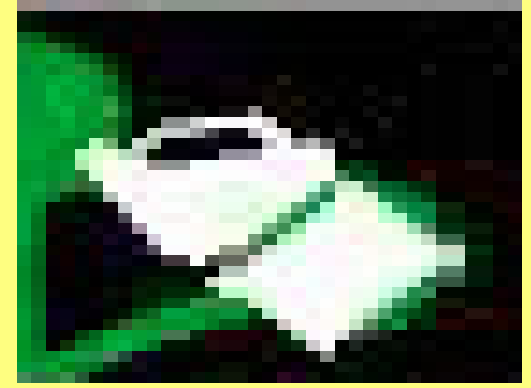
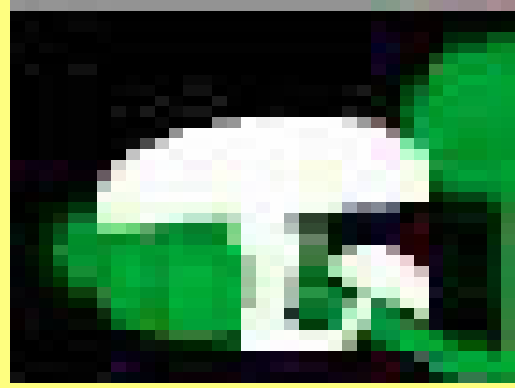
Farm. Dr. Emel TÜRKBEY

ZEHİR DANIŞMA MERKEZİMİZ

Türkiye'de
İlk olarak
23 Haziran 1986 yılında

Refik Saydam Hifzissihha Merkezi Başkanlığı
Zehir Araştırmaları Müdürlüğü'nde
Kurulmuştur.

ZEHİR DANIŞMA MERKEZİ

0 800 314 79 00

ÜCRETSİZ OLARAK ARANMAKTADIR

ZEHİR DANIŞMA MERKEZİ

7 GÜN 24 SAAT

kesintisiz

hizmet vermektedir.....

Terapötik ilaçlar, tarım ilaçları, zehirli bitkiler ve diğer kimyasal maddelerin akut ve kronik toksik etkileri, spesifik tedavi yöntemleri, yan etkileri terapötik ve toksik sınırları konusunda telefonla danışma hizmeti vermektedir.

2000 yılından itibaren de özellikle advers etki bildirimlerine önem vermiştir. Kesintisiz hizmet vermesi ve telefonlarının ücretsiz olması bu bildirimlerin alınmasını kolaylaştırmaktadır.

Spontan olarak bildirilen advers etkiler, İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü (İEGM) ile ortak olarak oluşturduğumuz formlara kaydedilmektedir.

Advers (Ters) Etki Bildirim Formu

Bu form, ilaç verilen bir kişide, tedavi dozlarında meydana gelen ve mutlaka tedavi ile nedensel ilişkisi olması gerekmeyen herhangi bir olumsuz tıbbi olay için doldurulacaktır.

Bu kapsamda bildirilmesi gereken durumlar: 1) Nedeni açıklanamayan tüm beklenmedik durumlar (ölüm dahil), 2) İlacın etkisiz olduğu durumlar, 3) Prospektüsünde bildirilen ve bildirilmeyen tüm reaksiyonlar.

Hastanın					
Adı Soyadı	Cinsiyeti	Yaşı	Kilosu	Özel Durumu	
	E ☐ K ☐			Gebelik Hafta/Ay	Laktasyon: Var ☐ Yok ☐

Diğer hastalıkları: (Diabet, Hipertansiyon, Allerji vb.)

İlaçlar

Şüphelenilen İlacın Adı	Firması ve Seri no'su	Endikasyonu	Kullanım süresi (Başlama /Bitiş)	İlacın veriliş yolu (oral, iv, vb.) ve Formu (tb, kap, vb.)	Günlük doz ve sıklığı (mg/kg)	Tedavinin Durumu İlaç; 1) kesildi 2) azaltıldı 3) devam edildi 4) diğer
1.						
2.						
3.						
Kullanılan Diğer İlaçların Adı	Firması ve Seri no'su	Endikasyonu	Kullanım süresi (Başlama /Bitiş)	İlacın veriliş yolu (oral, iv, vb.) ve Formu (tb, kap, vb.)	Günlük doz ve sıklığı (mg/kg)	Tedavinin Durumu İlaç; 1) kesildi 2) azaltıldı 3) devam edildi 4) diğer
1.						
2.						

24 saat içinde yenen yiyecekler:

Klinik Bulgular

Akut Kronik Reaksiyonun başlama tarihi: .../.../... Reaksiyonun bitiş tarihi: .../.../...

Semptomlar ve Uygulanan Tedavi

Sonuç

Etki(ler):

1. son buldu
2. devam ediyor
3. sekel
4. sevk
5. diğer

NOT:

Danışan Kişi

Adı soyadı:	Mesleği:	Adresi:	Telefonu:
Bildirim Tarihi: .../.../...	Bildirim Saati: t	Bildirimi Alan:	

ZEHİR DANIŞMA MERKEZİ

0 800 314 79 00

Yapılan advers etki bildirimleri belirli aralıklarla hem ilgili firmalara hem de İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü'ne iletilmektedir.

Ayrıca bu formlar Zehir Danışma Merkezinin, İEGM'nin ve Türk Eczacılar Birliği'nin WEB sayfalarında bulunmaktadır. Direkt olarak WEB sayfasından bu formlara ulaşıp doldurulması ve ilgili birime iletilmesi de mümkündür.

Zehir Araştırmaları Müdürlüğü bu yapılan bildirimler ile ilgili olarak biyolojik materyal gönderilirse laboratuvar olarak da destek verebilecek konumdadır.

Yapılan bildirimden gerçekten advers etki mi yoksa aşırı doz etkisi mi bunun ayırımını yapabilmek için sadece 5 cc'lik kan örneğinin laboratuvarımıza ulaştırılması yeterlidir.

- İlaç firmalarından temin edilen standartlar ile oluşturulan
- İlaç Standartları Bankası
- Sayesinde akut zehirlenmeye ve advers etkiye neden olan ajanların *Biyolojik Materyalde Kalitatif ve kantitatif* tayinine yönelik analizler yapılabilmektedir.

ACİL TOKSİK TARAMA

Etken madde kodu	Analiz edilen etken madde	Referans aralığı	Toksik kan düzeyi	Biyolojik Materyal	Çalışma Yöntemi	Analiz sonucu µg/ml
Z.12/3/1	Salisilat	20-300 µg/ml	500 µg/ml	Serum	UV-VIS	
Z.12/3/2	Pseudokolinesteraz	3713-11513 U/L		Serum	UV-VIS	
Z.12/3/3	Alkaloid	Negatif (-)		Serum	TLC	
Z.12/3/4	Barbiturat	Negatif (-)		Serum	TLC	

NOT: Hastadan en az 5 ml kan gönderildiği takdirde, toksik etkene yönelik acil toksikolojik analizler yapılabilecektir. Analiz sonuçları 1 h içinde bildirilecektir.

İLERİ TOKSİK TARAMA

Etken madde kodu	Etken madde	Terapotik kan düzeyi	Toksik kan düzeyi	Lethal kan düzeyi	Çalışma yöntemi	Analiz sonucu µg/ml
Z.12/3/5	FENOBARBITOL	2-30 µg/ml	17-90 µg/ml	45-120 µg/ml	GC-MS/MS-EI ⁺ HPTLC	
Z.12/3/6	KARBAMAZEPİN	4-12 µg/ml	30 µg/ml	40 µg/ml	GC-MS/MS-EI ⁺ HPTLC	
Z.12/3/7	KLORPROMAZİN	0,01-0,026 µg/ml	0,5-2 µg/ml	2 ↑ µg/ml	GC-MS/MS-EI ⁺ HPTLC	
Z.12/3/8	NAPROXEN	26-69 µg/ml	414 µg/ml		GC-MS/MS-EI ⁺ HPTLC	
Z.12/3/9	PARACETAMOLE	10-20 µg/ml	120-300 µg/ml		GC-MS/MS-EI ⁺ HPTLC	
Z.12/3/10	İBUPROFEN	20-30 µg/ml	220-840 µg/ml		GC-MS/MS-EI ⁺ HPTLC	
Z.12/3/11	ERGOTAMİN	0,0001-0,0009 µg/ml	0,003 µg/ml		GC-MS/MS-EI ⁺ HPTLC	
Z.12/3/12	AMİTRİPTİLİN	0,1-0,26 µg/ml	0,5-1 µg/ml	1,1-2,18 µg/ml	GC-MS/MS-EI ⁺ HPTLC	
Z.12/3/13	OPIPROMOL	0,1-0,26 µg/ml	500-1000 ng/ml	1,1-2,18 µg/ml	GC-MS/MS-EI ⁺ HPTLC	
Z.12/3/14	SERTRALINE	0,016-0,078 µg/ml	0,03-0,2 µg/ml	0,62 µg/ml	GC-MS/MS-EI ⁺ HPTLC	

NOT: Hastadan en az 10 ml kan ve/veya 10 ml idrar gönderildiği takdirde, toksik etkenin tespiti ve miktarının belirlenmesini sağlayacak ileri toksikolojik analizler yapılabilecektir. Analiz sonuçları 24 h içinde bildirilecektir.

GC-MS/MS-EI⁺: İyon Trap Detektörlü Gaz Kromatografi-Kütle/ Kütle Spektrometre [+ Elektron Yakalama]

HPTLC :Yüksek Performanslı İnce Tabaka Kromatografi

TLC : İnce Tabaka Kromatografi

UV-VIS: UV-VIS Spektrofotometre

YORUM ; Kan / İdrar örneğinde **GC-MS-EI⁺ / TLC** ve/veya **HPTLC** yöntemi ile analizinde ilaç parametreleri açısından, zehirlenmeye neden olabilecek ilaç düzeyi olarak tespit edilmiştir /edilmemiştir

ZEHİR DANIŞMA MERKEZİ

0 800 314 79 00

**Zehir Danışma Merkezine
başvuru yapılırken bildirim
yanısıra hastaya yaklaşımlar
konusunda da danışmanlık
hizmeti alınması mümkündür.**

Kadrosunda 13 hekim ve iki eczacı bulunmaktadır. Kaynak olarak Poisindex, Drugdex Martindale ve bilim um textbooklar, gerektiğinde de güncellenmiş ürün güvenlik bilgileri kullanılmaktadır.

Ayrıca acil hizmeti veren hekimlere temel toksikoloji konusunda bilgilendirmek amacıyla eğitim programları düzenlenmektedir.

- Hedef kitlemiz devlet, SSK, üniversite hastaneleri ve 112 Hızır acil merkezlerinde çalışmakta olan hekimler olup bu eğitim senede iki kez yapılmaktadır.

Hekimlere yönelik bu program ile amacımız; bilgilendirme ve merkezimiz fonksiyonlarının tam olarak tanıtılması bunun yanısıra da spontan olarak yapılan advers etki bildirimlerinin yaygınlaştırılmasıdır.

Prospektüs bilgilerine Zehir Danışma Merkezi'nin logosunun ve ücretsiz telefon numarasının eklenmesi de beklenmeyen bir etki görülen hastanın ya da doktorun başvurusunu kolaylaştıracaktır. Böylece spontan advers etki bildirimlerinin yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

**Sonuç olarak hedefimiz
farmakovijilans konusunda
gereğinin yapılmasına katkıda
bulunmaktır.**

**İLGİNİZE
VE
SABRİNIZA
TEŞEKKÜRLER**

- Standardı olan herhangi bir ilaç grubunda bu analizi yapabilen ülkemizde tek kuruluş Zehir Araştırmaları Müdürlüğü laboratuvarıdır.